

แนวทางการติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายใน ระดับสถานศึกษา

นิติ ขำนิพนธ์นันท์ ศึกษาพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 14 (5) ให้สถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการปีละ 1 ครั้ง แต่จากการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด

จึงขอแนะนำให้โรงเรียนดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาจากคู่มือการติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐมเขต 1 ปี 2553 (สีม่วงอ่อน) ดังนี้

การดำเนินการ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรประกอบด้วยทุกภาคส่วน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย 2) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา 3) ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน 4) ตัวแทนครู เป็นต้น

2. เตรียมแบบติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (แบบ ปน. 1) ให้เพียงพอกับคณะกรรมการ โดย

2.1 ประชุมชี้แจง/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ คำอธิบายและระดับคุณภาพตามองค์ประกอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

3. คณะกรรมการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามปฏิทินที่กำหนด โดยใช้แบบประเมิน (ปน. 1) รายบุคคล

4. วิเคราะห์สรุปผลลงในแบบสรุป (ปน. 2) และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแบบรายงาน (ปน. 3)

5. นำผลการประเมินไปพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิธีการประเมิน

1. คณะกรรมการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบฯ ในองค์ประกอบ / ตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ รายละเอียดในเอกสาร คู่มือการติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ปี 2553 (สีม่วงอ่อน) หน้าที่ 15 -26
2. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยคำนึงถึงสภาพ / ลักษณะ / บริบท ของสถานศึกษา ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะของตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบ
3. บันทึกข้อมูล ลงในแบบติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา(ปน 1)
4. คณะกรรมการ สรุปผลการประเมินลงในแบบสรุปผลการติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ปน 2) และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแบบรายงาน (ปน. 3)

เกณฑ์การประเมิน

การติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พิจารณา ดังนี้

1. ระดับคุณภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 4 ระดับ คือ

4	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
3	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
2	หมายถึง	มีคุณภาพระดับพอใช้
1	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปรับปรุง
2. ผลการประเมินคุณภาพรายองค์ประกอบ ให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบนั้น
3. เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย เทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.00	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย	2.75 – 3.49	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
ค่าเฉลี่ย	1.75 – 2.74	หมายถึง	มีคุณภาพระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.74	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปรับปรุง

แบบตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ปน 1)

โรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัดนครปฐม

ปีการศึกษา.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1

(สำหรับกรรมการรายบุคคล)

องค์ประกอบ /ตัวชี้วัด		ระดับคุณภาพ			
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
1	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา				
2	มีการเผยแพร่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาแก่นบุคลากรภายในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และชุมชนรับรู้				
องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
1	มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน				
องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
3.1 ระบบบริหารจัดการ					
1	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ				
2	มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ				
3	มีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร				
3.2 ระบบข้อมูลสารสนเทศ					
1	มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน				
องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					

แบบสรุปผลการติดตามตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ปน 2)

โรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัดนครปฐม

ปีการศึกษา.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1

องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด		ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา		
2	มีการเผยแพร่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และชุมชนรับรู้		
องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน		
องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ			
3.1 ระบบบริหารจัดการ			
1	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ		
2	มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ		
3	มีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร		
3.2 ระบบข้อมูลสารสนเทศ			
1	มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน		
องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการดำเนินงาน กิจกรรม / โครงการ ตามแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา		
องค์ประกอบที่ 5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา			
1	การเตรียมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		
2	ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		

องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน			
การศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		
องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน			
คุณภาพภายใน			
1	มีการจัดทำรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายใน		
2	เผยแพร่ต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
1	การพัฒนาคุณภาพการศึกษา		

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง

รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
ระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา.....

โรงเรียน.....
อำเภอ.....จังหวัดนครปฐม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 จึงให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และ มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ ระดับสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 14 (5)ให้สถานศึกษา จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการปีละ 1 ครั้ง

ส่วนที่ 2

การดำเนินการ

การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการ
ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ประกอบด้วย
 - 1).....(ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่
ได้รับมอบหมาย)
 - 2)..... (ตัวแทนคณะกรรมการ
สถานศึกษา)
 - 3)(ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน)
 - 4)(ตัวแทนครู)
2. ประชุมชี้แจง/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ คำอธิบายและระดับคุณภาพ
ตามองค์ประกอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในวันที่.....
3. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในวันที่
.....
5. วิเคราะห์และสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
6. นำผลการประเมินไปพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

1. ระดับคุณภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 4 ระดับ คือ
 - 4 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
 - 3 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
 - 2 หมายถึง มีคุณภาพระดับพอใช้
 - 1 หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง
2. ผลการประเมินคุณภาพรายองค์ประกอบ ให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ
ตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบนั้น
3. เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย เทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.75 – 3.49 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
 - ค่าเฉลี่ย 1.75 – 2.74 หมายถึง มีคุณภาพระดับพอใช้
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.74 หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง

ส่วนที่ 3
ผลการติดตามตรวจสอบ

องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด		ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา		
2	มีการเผยแพร่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และชุมชนรับรู้		
องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน		
องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ			
3.1 ระบบบริหารจัดการ			
1	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ		
2	มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ		
3	มีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร		
3.2 ระบบข้อมูลสารสนเทศ			
1	มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน		
องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา			
1	มีการดำเนินงาน กิจกรรม / โครงการ ตามแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา		
องค์ประกอบที่ 5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา			
1	การเตรียมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		
2	ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		
องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1	มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		

องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน คุณภาพภายใน			
1	มีการจัดทำรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายใน		
2	เผยแพร่ต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
1	การพัฒนาคุณภาพการศึกษา		

จุดเด่น

.....

.....

.....

จุดพัฒนา

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)